Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Ч. 40 (526). Неділя, дня 6. жовтня 1929. Рік XI.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Zivnostenska Banka л Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 11—1.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

РАДІСНА НОВИНА.

З Риму надійшла радісна вістка, що Апостольська Столиця іменувала ректора Малого Семинара Впр. о. Дра Івана Бучка епископом-суфраґаном для львівської архіепархії. Цю номінацію приймають галицькі Українці з великою радістю і вдячністю, бо Преосвящений Епископ Іван здобув собі загальне довіря і любов у всіх. Стоячи на боці наших церковних спорів, Він дає повну запоруку, що в своїй діяльности буде керуватись тільки добром нашої Церкви і народу та що буде старатись всі спори паралїжувати для йогож добра.

Новоіменований Епископ є сином селянина з Германова під Львовом. Укінчив українську ґімназію у Львові, а фільософію і богословіє в Римі, де зложив два докторати і в р. 1915 був висвячений на священика. Потому був префектом духовної семинарії, а врешті ректором „Малого Семинара“. В р. 1923 товаришив Апостольському Делеґатові о. Дженокієві в його візитації Галицької гр.-кат. Провінції.

Преосвящений Іван є чоловіком дуже скромним. Як відомо, Апостольська Столиця іменувала була Його канадійським Епископом, але Він подякував за це достоїнство, заявляючи, що Він не чується на силах ставати на так відвічальний пост. Номінація епископом-суфраґаном наступила ще в липні, але її не оголошувано тому, що Номінат знов подякував за це достоїнство, виправдуючись, що не відповість високим вимогам цього становища. Але Святійший Отець не приняв резиґнації до відома і велів сейчас проголосити номінацію. Тому Преосв. Іван мусів з покорою приняти цей тяжкий обовязок.

Радуючись цею важною подією в нашім церковнім життю, клонимось Преосвященому Іванові і бажаємо Йому як найкращих успіхів в Його тяжкій і відвічальній архієрейській праці.

ПО ОСВІТНІМ КОНҐРЕСІ.

В днях 22—24, вересня відбувся у Львові „Освітний Конґрес“, на якім були заступлені всі українські землі — тільки з Придніпрянщини ніхто не приїхав. Що правда, зголосили були свою участь большевицькі „Сельбуди“, але вони не одержали дозволу на вїзд від польського уряду. А врештою це не булиб правдиві репрезентанти Придніпрянської України, бо вона нині не може іззa гніту московських большевиків вислати людий, якіб висловили несфалшовану думку тамошних Українців. Так само і львівський конзуль союзу большевицьких республик (СССР), який явився на конґресі, не мав права репрезентувати Придніпрянську Україну, бо він є ставленником чужих Україні людий, або їх наймитів українського походження. Тому Придніпрянську Україну репрезентувала придніпрянська політична репрезентація в особах пп. Русової і Сірополка.

Львівський большевицький конзуль намагався возвеличити на конґресі панування московських большевиків на Україні під фірмою „Радянської України“. Але просвітянський конґрес дав йому дуже тактовну відповідь основною резолюцією, ухваленою як дороговказ — напрямну будучої просвітянської праці. А саме, що просвітна праця у нас має опертися на ґрунті нашої Церкви. „Рідна Школа“ і „Просвіта“, як-що мають давати правдиву освіту, мають бути під впливом нашої Церкви. Християнський світогляд має пронизувати всю просвітянську працю, так як це було у нас від основання Тов. „Просвіта“.

Ухвалою цієї резолюції запротестував Освітний Конґрес проти большевицької „освіти“ і проти виступу большевицького конзуля Лапчинського, який славив цю освіту. Рівночасно Освітний Конґрес, видвигаючи християнський прапор в дальшій діяльности Т-ва „Просвіта“ осудив деморалізуючу большевицьку роботу на селі, якої цілею є скасувати Церкву на Придніпрянщині.

Освітний Конґрес звязав тісно минуле України з теперішністю і будучністю. Церква дала нам освіту взагалі, бо що-йно з приняттям Христової віри за Володимира Великого зачала в нас ширитися освіта. Церква стояла пильно на сторожі цієї освіти за ввесь час княжої і козацької доби нашої історії. Церква зберігла нашу народність, бо коли вона зовсім упала, Церква двигнула її з упадку і обновила. Наш національний рух в Галичині започаткував служитель Церкви Епископ о. Снігурський зі своїм кружком і о. Маркіян Шашкевич зі своїми товаришами.

А й нині наша Церков є синонімом нашої народности. Хто є членом нашої Церкви, той тим самим є членом нашої української народности. Хто покинув нашу Церков і перейшов до чужої — той покинув і нашу народність. І тому то наш великий історик, Вячеслав Липинський, каже, „що греко-католицька Церков — є містичною основою нашої народности в Галичині“. І цю правду може кождий провірити на тих людях, що змінили наш обряд. Всі вони є нині членами чужої народности, і як перевертні-яничари — з найбільшою ненавистю відносяться до нашої народности.

На наше щастя, ця правда доступна не лиш ученим історикам, але і простому селянинові. І тому то наше свідоме селянство на гоцки бере всіх соціялістично-радикальствуючих неуків, що плетуть дурні теревені начеб наш нарід може обійтись без церкви. З тої самої причини наш нарід ворожо ставиться до всяких проб латинізувати нашу церкву, бо знає, що східна Церков — це наша прадідна Церков, що не дозволила нам пропасти, як народові. Латинізовання нашої гр.-кат. Церкви — ослаблює відпорність нашого народу супроти тих, що при помочі чужого обряду, хотять нас винародовити. Лишень через ті латинізаторські практики зійшли на манівці нещасні Лемки, які у своїй несвідомости протестували проти латинізаторства так, що опинились в чужій церкві — варшавськім православію, яке ставиться до українства крайно ворожо і, будучи в руках московських людей — насаджує у нас московську народність.

З тою протинародною роботою Освітний Конґрес своєю ухвалою велить боротися.

Ухвала Конґресу — це для кождого Українця і Українки святий приказ. І нам треба його виконати. Тому наші Читальні „Просвіти“ мають обновитись кипучою роботою освітною на християнськім ґрунті під проводом нашого духовенства і світської інтеліґенції. Ці Читальні мають надавати тон всім місцевим орґанізаціям — кружкам „Рідної Школи“, кооперативам, „Соколам“, „Лугам“ і Пластовій орґанізації. Читальні „Просвіти“ мають теж стояти на сторожі, щоб в селі не поширювано ворожої аґітації проти Церкви. А колиб де ця аґітація велась, то це є нічо інше, тільки робота наймитів наших національних ворогів — свідомих або несвідомих.

Наще селянство має витичену лінію поступовання по Освітнім Конґресі.

СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА СКРУТА.

Боротьба селянства і взагалі сільсько-господарських виробників, за встановлення вищих цін на сільсько-господарське виробництво, а з окрема за вищі ціни збіжа — ведеться вже від довшого часу майже у всіх краях світа. Згадаємо хочби — Америку, Німеччину, Чехословаччину, Австрію, Польщу, — де боротьба ця приймає щораз гостріщі форми, де уряди цих країв ідуть на уступки, намагаються полегшити долю сільсько-господарського виробництва, а мимо того — не видно нігде замітніщих змін на краще. В боротьбі цій видвигають сільсько-господарські чинники, як доказ слушности своїх домагань, що до підвижки цін на с.-г. виробництво те, що ціни, вставлені передовсім на збіже, — дуже часто не покривають коштів того виробництва, при чому це спричинює обезсилення великих мас с.-г. виробників, як сили купуючої, а це тягне за собою застій в продукції промисловій. Сьогодня тяжко встановити, хто і шо є тут виною: чи уряди поодиноких країв, чи самі с.-г. виробники, чи теж загально світові економічні та господарські умови. Бо коли зважимо, що в Америці вже від довшого часу, а передовсім від вибору Гувера президентом, підпомагається фармерів і взагалі с.-г. виробників, а мимо того справа с.-г. виробництва не змінюється на краще, то значить, що не в злій волі американського уряду треба шукати причини істнуючого тяжкого положення с.-г. виробництва. Так само Німеччина, Чехословаччина, а останніми часами Австрія та Італія — назначили величезні мита на привоженні зза кордому збіжа і продукти годівляні, але це теж не усуває скрути в с.-г. життю тих країн. В теперішній Польщі справа ускладнюється щей тим, що Польща, мимо того, що 65 процентів всего населення займається с.-г. виробництвом і живе з ріллі, — не є самовистарчальною і від початку свого істнування мусить спроваджувати збіжа з інших країв. Та ненормальність збільшується ще й тим, що запотребовання і зужиткування сільсько-господарських продуктів на голову населення є в Польщі найнищі, порівнуючи з іншими краями, а передовсім зі західно-европейськими. В останніх часах введено що правда високі мита на пшеницю, привожену з інших країв і це дало частинно ті наслідки, що пшениця підскочила на ціні в останніх тижнях. За те ціни на жито і овес в Польщі є далеко нищі, ніж нпр. в Німеччині чи Чехословаччині, де ціни на жито є якраз в двоє вищі, ніж в Польщі. Ще цікавіще, що такі низькі ціни на жито і овес в Польщі не приманюють інших країв робити закупи цього незвичайно дешевого збіжа. А далі, мимо того, що жито і овес з тогорічних зборів є о 25—30 процентів краще якістю ніж минулого року то ціна його скочила з 42 зол. на 24 зол. за 100 kg., а на внутрішному збіжевому ринкові нема мимо того покупців на таке дешеве жито і овес.

Не має сумніву, що такий стан скрути в сільсько-господарському виборництві відбивається дуже погано на ринку грошевім. Скрута грошева не має супроти цього виглядів на облегчення її, а хто знає чи осінь не зробить цеї скрути грошевої ще більше тяжкою. Про усунення чи злагіднення скрути загально-грошевої не може бути мови в скорому часі серед таких умовин.

Тяжке положення господарське краю, яке тягнеть в дуже гострій формі вже цілий рік, хотів уряд ратувати дешевшим хлібом, а тимчасом показалося, що це не лише не вратувало положення, а навпаки його погірщило. Маємо дешевий хліб, а разом з тим маємо таку скруту грошеву і с.-г. господарську, якої не було тоді коли хліб був дорощий. Цю скруту і нужду видно хочби з таких даних статистичних про продукцію предметів першої потреби. Продукція тих предметів, порівнуючи з роком 1913 впала в Европі на 87 процентів. Натомість продукція предметів люксусового вжитку зросла порівнаючи з 1913 роком — в Европі зі 100 на 256, а в Америці зі 100 на 1252. Висновки з такого стану річи дуже сумні. Це значить, що наприклад продукція збіжева не здоганяє розвою і приросту населення, натомість продукція для вжитку заможної меншости доганяє згядно переганяє їх приріст і розвиток.

Ідемо на стрічу ще більших ніж досі скрут в господарсько-економічному життю країв і народів.

Шануймо нашу рідну мову!

Коли ви знайдетесь при касі білетній на стації залізничій, на почті, в уряді, суді, та взагалі там, де більше чи менше число людей чекає на полагодження справи, — дуже рідко почуєте рідне українське слово? Чиж між тими людьми направду так мало Українців? Ні. Можна сказати, що Українців власне є там найбільше. Вони одначе, за виїмком нечисленних свідоміщих одиниць і за виїмком тих, що не вміють цілком по польськи говорити, порозуміваються з урядовцями в мові чужій — в мові польській. Буває й таке, що урядовець говорить до такого чоловіка по українськи, а він до нього одно слово по українськи, а друге по польськи.

То само стрінете і на селі. Прийде, приміром, поліціянт до кооперативи, зачне з людьми розмовляти, а вони всі і інтеліґентніщі і свідоміщі — силкуються на польські слова, помимо, що поліціянт досить добре володіє мовою українською.

Ба, не тільки з поліціянтом, а з кождим мазуром-кольоністом, а навіть з жидком-аґентом — дуже радо розмовляє такий тип по польськи.

Не можна сказати, щоби такі люди не почували себе синами нашого великого Народа. Вони є часто щирими патріотами українськими, не жалїють датків на ріжні народні цили, працюють навіть в наших народніх інституціях, одним словом — є 90-процентовими Українцями.

Чомуж отже не шанують своєї рідної, так чудово-гарної мови? Чому не говорять всюди і завсігди по українськи?

Попросту тому, що мають в собі рабську, невільничу душу. Такий чоловік, в очах поляка, чується завжди нищим, робиться потульним, кулиться в чотири погибелі, робить себе горожанином бодай чи не четвертої кляси. Здається йому, що цей урядовець, функціонар, чи кольоніст зирне на нього ласкавіщим оком, забуваючи на це, що таким поступованням, таким понижуванням себе у самих-же поляків, — викликує несмак і погорду для себе і цілого нашого народу.

Коли хочемо, щоб чужинці шанували нашу мову — то мусимо, передовсім, самі її шанувати.

Вже найвищий час, щоб ми перестали робити себе самі меншевартісними громадянами. Здобудьмося отже на стільки відваги, щоб до чужинців говорити по українськи, а тоді і вони відчують потребу вчитись нашої мови та будуть її шанувати, а з нами більше рахуватись! — А. Ст.

Про ощадність.

Яку часопись не візму в руки, скрізь пишеться про ощадність. Щадити треба все і при всяких обставинах — такий заклик стає національним кличем, матеріяльно убогого українського народу. Щадять старі, молоді, приучується щадити й дітей — і попадають в крайність. Мені здається, що з тими гаслами ощадности ми не трохи, а таки добре переборщуємо, вірніще сказати — однобічно виясаюємо молоді завдання і змисл ощадности, а молодь, слідкуючи за нашими кличами про ощадність, повнює великі хиби в свойому розвитку і творчій діяльности. Правда, зовсім слушно коли хтось каже, що ми повинні щадити гріш при витратах на непотрібні а той шкідливі річи, головно на алькоголеві напитки, на збиткове і розмягчуюче наші сили безжуре життя, щадити здоровля, не витрачувати безпотрібно і безпуття час, що є одною з головних хиб нашої нації. Часто не ощадність, а цілковита заборона булаб корисна для нас та велаб до оздоровлення нашої Нації.

Отсими рядками, що їх тут пишу, хочу рішуче виступити проти привички ощаджування грошей молодю в двох випадках. Це що пишу, це досвід який я зробив над шкільною молодю і цим досвідом я хочу поділитись з ширшим гуртом читачів.

Проповідуючи і кидаючи гасла ощадности гроша в такий спосіб як це читаємо на приклад в статі Я. Ш. під заголовком „В прямуванню до успіхів“ де автор каже між иншим таке: І коли ми нинішну молодь навчимо ощадности гроша (перід хай ведуть пластуни), то наше *завдання на майбутнє буде сповнене.* Бо нам тільки ходить про те щоб вщіпити в усіх ідею ощадности“ — сіється на мій погляд злу науку, в той спосіб приноситься лише шкоду. Молодь приучена ощаджувати гроші беззастережно, все і скрізь, зовсім кидає і не буде вам купувати книжки, часопису, виписувати літературних і наукових журналів. Маю під рукою заяву одного гуртка молоді, який рішив передплачувати лише одно число журналу для цілого гуртка, а не для кождого члена з окрема як це було до недавна, бо... треба ощаджувати гроші. Правда не булоб зле колиб вони замість десяти чисел одного журналу передплачували за цю саму скількість грошей більше ріжних журналів по одному для цілого гуртка. Однак того не має. Помічається, що у нас купування книжок просто застрашаючо мале. Щож буде коли ми ще в додаток своєю ощадністю убємо нашу книжкову продукцію і взагалі продукцію друкованого слова до решти? Чи і тоді ми виповнимо такими кличами наше завдання?

Друга крайність ощадности не менше страшна для майбутнього, для розвитку і творчости, для поширення світогляду нашої молоді — це зменшення або взагалі непрактиковання мандрівок нашої молоді по світі, по ріжних високо-культурних краях, бо... треба ощаджувати гріш. Через те наша молодь нікуди не їздить, бо родичі здержуються перед видатками на подорож прогульок молоді за границю для звиджування великих міст, фабрик, музеїв та взагалі великих здобутків культури і цивілізації. Хто з нашої молоді відбував подорожі за границю, хто був на морі, хто знає Дніпрові пороги, хто оглядав будівельні

варстати велитнів кораблів, або фабрики гармат, літаків. Чомуб не відбувати лет літаком зі Льнова до Праги, Відня, Берліна. Скільки вражінь, скільки нових помічень, як це все розвиває молоду творчу душу, що спить блаженним сном, дуже часто власне через зле зрозумілу ощадність.

Тим більше, коли зважимо, що нема ощадности, коли ходить о приняття, забави, строї і непотрібний люксус, а на селі на музики, горівку і мешти, а є ощадність, коли ходить о купівлю книжки, чи гроші на подорожування. Тому клич ощадности треба дуже осторожно і вміло пропаґувати, аби замість користи не принести молоді шкоди! — *Прижмуренко.*

Дописи.

Дрогомірчани, повіт Станиславів. — Наше село перед війною було дуже бідне. Нині воно не таке. По війні вернули до села освідомлені люди і зараз взялися до роботи: побудували дім, в котрім міститься читальня і кооператива. І що раз краще у нас. Ми спровадили триєр, а з весною спровадимо сівалку. Це все освідомлююча робота Тов. „Сільський Господар“, яке у нас також гарно розвивається. Маємо свій хор. Але то хор! Як заспівав в поході на Зелені Свята, то люди не могли надивуватись. Тому у нас інше тепер життя, як було колись. Прийде неділя чи свято, то кожного тягне до читальні, бо там і ґазети нові і книжки цікаві. Аж серце радується. Тут читають „Укр. Голос“, там „Свободу“, а онде книжку цікаву. А тут знов хор, як зачне співати, то людей а людей повна читальня і площа перед нею. А наші хруники так, як блудні сини, ходять по дорозі, часом заглядають через вікно. Соромно їм, що ходили манівцями замість дорогою, якою ідуть свідомі громадяни. Як блудили дотепер, то нехай опамятаються і нехай впишуться до наших товариств та разом з нами працюють для добра нашого села і цілого народа. Дай, Боже, щоби це сталось як найскорше, щоби в нас і память загинула по хрунях, а всі громадяни разом ішли тим шляхом, яким ідуть всі культурні народи!

Самбір. В посліднім році перейшло двох галицьких „Росіян“ („русских“) з греко-кат. церкви на латинство, а то: судовий аплікант з Самбора, Іван Хотинецький, [здається під впливом своєї жінки росіянки з Росії] і суддя, Омелян Фідик, з Рудок. Оба—як кажуть люди — змінили і розговірну мову українську на польську. Просвічені „ґаліцко-русскі“ намовили многих непросвічених Лемків до переходу на російське православіє, а просвічені одиниці „русскі“ переходять на латинство і до польської народности. Це повинні знати збаламучені Лемки, куди підуть їх діти, як „просвітяться“ в дусі протинароднім і в дусі ворожім гр.-кат. Церкві. Російське православіє — є містком до переходу від нашої народности до польської. — О. В.

Возилів, пов. Бучач. Могутно лунали пісні карних рядів лугової молодіжи, котра спішилась, щоб в час прибути на луговий фестин, до села Возилова, дня 1. вересня ц. р. Але не так сталось як ґадалось. Даремна була наша надія! Точно в 11 год. як прибули „Луги“, а то з села Костільник, Золотого Потока, Сновидова, Порхови, Космирина, Соколова, Губина і Сокільця. А Соколи і Сокілки, з Скоморох і Беремян. Збірка була перед селом, а з відтам похід через село, на громадську площу, де мав відбутись фестин. Коли вже всі „Луги“ і „Соколи“, були зібрані до походу, тоді постерункові (було їх два) зажадали звіту від начальника місцевого „Лугу“, щоб представив, кілько з котрого села є луговиків(чок), Соколів(лок). Коли представлено постерунковим спис членів Т-ва, то відповіли що тільки може місцевий „Луг“ їти в збірці, а решта лугам не вільно, бо нема подано на позволенню. (Як подавали до староства подання, то мали зазначити, з котрих сіл мали прибути „Луги“ і котрі мають стати до вправ). Тоді „Луг“ місцевий машерував в збірці з дутою музикою через село на площу а решта луговиків і соколів гурмою, сумні не веселі аж на площу. На площі виступив до вправ тільки возилівський „Луг“, що на причуд випали гарно! Сонце клонилося до заходу, подув вітер, зашуміли стрункі смереки неначе говорили, не сумуй Лугове Товариство, ще настане та велика хвиля, в котрій воскресне великий сорок міліоновий український народ. — Луговик з Костільник.

Чехів, пов. Бучач. Управа нашого „Лугу“ віднеслася до тернопільського воєвідства з просьбою, щоб дозволив Тов. пожарничому „Луг“ носити однострій. На це письмо прийшла по польськи така відповідь зі староства: „Повідомляє, що пан воєвода тернопільський, рескр. з 29. 7. 1929, ч. 2227 — не узгляднив просьби Управи Тов. „Луг“ носити однострій, бо тамошне товариство замість виказати свою культурну і гуманітарну діяльність, яка більше відповідає його цілям, як постановою приладів до гашення вогню, виобразовання відповідної дружини в спосіб володіння ними, признало за відповідне приступити насамперід пристроїти своїх членів в однострої, які по предложеному рисункові не пригадують ані барвою, ані кроєм уніформів принятих в цілім світі для пожарних сторожей, а натомість мають всі ціхи мундуру війського і тому не надаються до ґімнастично-пожарних цілей, а тим менше до демонстраційних виступів в часі врочистостей і фестинів“. — Проти цього Управа „Лугу“ внесла рекурс до міністерства справ внутр. Як воно рішить — не знати. Бо і справді цікавий погляд воєводи. Він каже, „що в цілім світі пожарна сторожа не носить такого мундуру“. А який мундур носять польські соколи? Чи їх мундури подібні до мундурів сторожі огневої в цілім світі?!

З Польщі і про Польщу.

Слово по слові і дійшло до війни. Очевидно війни на слова. Зачалося воно від того нещасливого скликування представників соймових клюбів. Ми писали, що більшість представників сойму відмовилася балакати разом з членами уряду і через це до конференції не дійшло. Хтож з ким воює тепер? Два маршалки. З одного боку маршалок від цивілів, а з другого боку маршалок від війська — Дашиньскі і Пілсудскі. Они обидва взяли собі в руки ручки з перами і стали один на другого писати до ґазет. Один на другого вигадує, що лиш знає і може, а народ польський стоїть з боку і не знає чи йому сміятись чи плакати. Наразі прислухується і міркує. Гай, гай ще так недавно бо перед війною обидва ці теперішні маршалки, як члени тайних революційних орґанізацій вели рука об руку боротьбу з Москвою яка гнобила Поляків. Боролися вони завзято з ворогом, як пристоїть добрим синам батьківщини. І, вибороли батьківщині свободу і самостійне життя, а собі славу, — стали маршалками, доступили найвищих гідностей, які може дати Нація своїм найліпшим синам. Аж ось минуло ледви 10 років від того часу як скінчилася неволя батьківщини польскої, як вийшли з тюрем чужинецьких найліпші сини польського народу — зачалася війна між колишніми найблищими приятелями — Дашиньскім і Пілсудскім. Що оден від другого хоче? Хто його розбере. З разу було воно так: Зайшов був ще десь літом маршалок Дашиньскі до маршалка Пілсудского і став розказувати йому що треба ратувати Польщу, бо господарка її вимагає негайної поправи, що як цього не зробиться буде зле з Польщею. На те маршалок Пілсудскі сказав що нічого злого він не бачить, що це лише привиджується Дашиньскому те зло про яке розказує. Потім говорили про створення більшости в соймі, про те говорили, щоби зібрати разом на балачку представників ріжних соймових клюбів. І булиби люде про ту балачку двох маршалків ніколи може й не почули якби не справа невдалої конференції. Отже як бачимо вийшла ця війна з дурниці, а зайшла дуже далеко. Звичайно так буває, що чим далі в ліс тим більше дров. Хто тут правий — годі сказати, а впрочім нас це мало що обходить.

Що чувати в світі?

Большевики. В останніх часах вся увага большевиків є звернена на способи як би найбільше зрабувати збіжа у селян. Надходять відомости, що майже по всій Україні йдуть повстання проти большевиків, що народ не хоче добровільно дати собі видерти тяжко запрацьоване майно в хлібах і хоча большевики не дають за збіже грошей селянам то все таки дуже дорого коштує большевиків оте українське збіжа. Самі большевицькі ґазети начислюють що за оден місяць від 15 серпня до 15 вересня було убитих, поранених і подушених 167 большевицьких аґентів по ріжних селах в звязку з такзваного „хлібозаготовкою“ або по простому з грабунком хліба у селян Московська урядова ґазета „Известія“ подає щодня трівожні звідомлення з України. Ці звідомлення нагадують зовсім звідомлення з воєнного фронту і справді на Україні йде боротьба на життя й смерть поміж українськими націоналістами і московськими большевиками та їхніми прихвостнями. Згадана ґазета пише в ч. 198 з 29 серпня: „Куркулі виступають одним фронтом зі спекулянтами, церковниками і всіми антисовітськими елементами яких ще на українському селі богато, особливо в округах, що межують з прикордонною смугою. Коли на села йде клич (від большевиків) „все віддайте для успішного поведення війни з китайськими бандитами“ — то Куркулі в один голос заявляють „Нехай буде війна, ми її не зачинаємо з Китаєм і тому хліба державі ми не здамо“. Далі пише ця ґазета, що селяне (Кулаки) не лише що самі отягаються з відданням збіжа державі, але всіми способами намагаються недопустити до цього щоби Москва могла вивезти збіже зі села. Тому они підпалюють награблене большевиками збіже, посипають чимсь таким що жито псується, а в державі молотілки сиплять разом з награбленим збіжам куски заліза і в той спосіб знищили вже сотні і тисячі державних машин. Ще важнійше для ґазети „Правда“ те, що селянство (Кулаки) стали добиратися до большевицької армії та в ній ведуть аґітацію проти Москви та її большевиків. В „Правді“ читаємо таке: „Управління українського воєнного округа зазначує, що теріторіяльні частини армії цілковито захоплені селянськими настроями. Лише ті частини, що розміщені близше робітничих осередків заховують здорового (в большевицькому розумінню) духа. Таких частин є однак меншість (3 на 11). Тепер „Кулаківська“ аґітація починає захоплювати й кадрові частини армії. Сильно цьому допомагає активне провадження хлібозаготівель. І так в 45 стрілецькій девізії, що її досі уважали за одну із найбільш надійних, яка оце щойно святкувала свій 10 літний ювілей (свято дивізийне) виявлено ворожу до уряду аґітацію. Ґрупа червоноармейців, на чолі якої стояли гарматчики 45-го полку Якименко і Лавриненко, розповсюджували відомости, що війна з Китаєм ведеться в „імперіялістичних“ ціллях, бо большевики хотять захопити китайську землю. Якименко говорив на зібранню червоноармейців свойого полку таке: Не підемо воювати. Правительство і без того грабує наші родини, забирає останний хліб, а якщо нас насилу повезуть на фронт, то ми будемо здаватися в полон. Я перший перебіжу до Китайців. Такі самі настрої виявлено в 138 стрілецькому полку і 17 саперному баталіоні“. Зрозуміла річ, що большевики не можуть спокійно спати, коли під ногами горить земля, коли їх дусить кривда селян.

Німеччина. Маси не люблять двигати на своїх плечах тягару відповідальности. Передовсім в Німеччині маси привикли мати і бачити одного чоловіка, який нісби всю повноту відповідальности на своїх плечах. Звідси родиться в Німеччині туга за диктатором, за одною сильною людиною, що знялаб тягар відповідальности за долю держави і нації з плечей мас і взяла цей тягар на себе. З того теж походить та популярність, яку має серед широних німецьких мас „кандидат на дикратора“ Гуґенбеуґ. Він збудував і зорґанізував величезний союз згл. спілку ґазет, яка трясе опінією всеї Німеччини. Від коли Гуґенберґ обняв провід в націоналістичній партії, зачинається в життю Німеччини бойовий час. Зєдинивши всі відлами націоналістичні, що досі ходили собі самопас — почав акцію за повалення пляну Юнґа, як наслідку некорисного для Німеччини верзальського трактату. Сьогодня вже вся Німеччина знає, що плян Юнґа — це „неволя німецького народу. — Ми вже писали про те що, німецькі націоналісти підготовляються до вселюдного голосовання проти верзальського трактату та його некорисних наслідків для Німеччини. Оце надходять перші відомости про устроювання націоналістами пробних віч, які мають на цили провірювати настрої німецького населення відносно майбутнього голосовання, зглядно настроювати населення за голосованням в майбутньому проти верзальського трактату, пляну Юнґа і тд. Дня 24 ц. м. відбулося перше пробне віче в Берліні на яке прибуло поверх 12 тисяч учасників. Після віча, на якому промовляли провідники німецьких націоналістів, відбувся похід улицями Берліна. Підчас походу дійшло до бійки на улицях поміж націоналістами і комуністами.

Анґлія. Нарешті, після довгого заповідання виїзду Мекдональда до Америки — він таки направду вибирається до Америки. Чи доїде він до Америки, то ще не відомо, бо

ДУДАР.

Помер старий Дудар, сільський музика, і душа його взявши дуду за пазуху, пішла до неба. Підійшов він до неба — глядить — а брама зачинена.

— Ну — думає — сплять.

Сів на камінь коло брами і чекає дня. Довго сидів і стало йому маркотно. Виняв зза пазухи дуду, попробував пищик і давай помаленько грати — спершу тихо, опісля голосніще, а потім і підспівувати почав.

Аж чує голос ізза брами:

— Хто там?

— Мабуть святий Петро — подумав Дудар, але відповів сміло:

— Я!

— Хто „я“?

— Дудар:

— Чого ти дрешся.

— Зовсім не друся — я співаю.

— А бодай тебе! А чому ти так пізно прийшов?

— Ніяк не можна було ранше прийти, бо я помер під сам вечір. Ага, то ви певно святий Петро.

— А звідки ти?

— Я знад Дніпра.

— А з якого села?

— Та хоть і скажу, то ти не знаєш його.

— Кажи, кажи, я все знаю.

Сказав Дудар і село.

— А як тобі на імя? — допитував голос зза брами.

— Іван.

— Ну, а на прізвище?

— Дудар.

— Ну добре, Іване Дударю, заким розвидніє, посиди собі коло брами, тай уважай, не роби тут гамору.

І чекав Дудар дня. Сидів, сидів і знову зробилося йому маркотно, а до того ранним холодом потягнуло, хоть то і літо було. От він взяв дуду і став грати тихо-тихенько, щоб за брамою не почули. Зирк, аж тут зза плота якісь головки показалися: одна, друга, трета. Ангелики!

— Слухайте, слухайте! — каже один — от як хорошо грає.

Тепер Дудар вже не видержав і почав грати на весь голос.

— Ах, як хорошо! Тож то хорошо! І що то воно за музика така — дивуються ангелики.

— Та то наша сільська — сказав Дудар.

Раптом заскрипіли ключі в замку і відчинилась брама. У брамі став небесний ключар, св. Петро.

— Дудар!

— Чого?

— Підемо.

А по небі вже розійшлась поголоска, що прийшов музика з України і дуже хорошо грає на дудці. Дійшло це і до самого Бога, котрий вийшов з покоїв і сів на ґанку прохолодитися і за роботу не брався тому, що неділя була.

Не встигли ще Дудареві кватири визначити, аж прийшов по нього ангел, тільки не такий, як попередні — маленькі, у білих сорочинах, з білими крильцями — а великий, у срібній одежі.

— Іване Дударю! — сказав післанець.

— Що, паночку?

— Правда, що ти умієш грати?

— Правда!

— А загравби ти?

— А чомуж-би ні? Перед ким?

— Перед Богом святим.

Почухався Дудар в потилицю, але не довго думав. Козацького роду був, а всі козаки — народ смілий!

— Заграю — каже.

— Ну то підемо — каже ангел.

Пішли. Ангел з переду, Іван Дудар з заду.

Розглядається, дивиться. По обох боках дороги срібні хати, а живуть в них святці. При кінці вулиці побачив самого Бога, котрий сидів на ґанку і чекав. Дудар делікатненько поклонився, бо був він чоловік бувалий і знав, як де треба поводитися. Бог кивнув головою. А кругом вже зібралися ангелики — малі і великі, архангели у золотих і срібних одежах, святі, а також прості але праведні душі — хлопи і баби. Народу тьма-тьменна, яблокові нема де впасти. А всі хочуть послухати музики.

— Ну, Дударю, — сказав Бог — заграй!

А Дудар знову поклонився і каже:

— Покірно кланяюся Всемогучому Богові Небесному і вибачайте, що я спитаю: Чи нема тут на небі кого-небудь з наших з Полтавщини, тільки коби з молодих.

— А на-що тобі?

— До танцю грати ліпше.

Усміхнувся Бог і дав знак ангелам. Полетіли два, але скоро повернули і кажуть:

— Знайшли двох Полтавців, але дуже старих.

— Старі нездатні — сказав Дудар — не потрафлять танцювати. Вибачайте, що спитаю: Де-ж поділися молоді? Чи молоді другий раз вмирають, чи що?

А святий Юрій на це так каже:

— Молодих треба шукати в чистилищі.

— А й то правда! — сказав Дудар — не інакше як в чистилищі. Певно, що в чистилищі. За моєї памяти кілько-ж того народу перемерло: Микита Гарбуз — той, що від горівки дихавицю дістав, Степан Крук з Луга, котрому в коршмі голову розвалили, Юрко Рудик з Заставів і Петро Перепілка з Долини — добрі гуляки були — поломили їм ребра на танци.

Дудар довго бувби вичисляв тих, що померли молодими, але Бог кивнув рукою.

— Грай!

— Якої?

— Яка краща. Веселої...

— Як веселої то веселої!

Подув дудар в дудку — заграв.

Добре, чи зле грав, він не памятався, так захопила його радість, що удостоївся грати перед самим Богом. Аж коли кінчив грати — дивиться — Бог киває головою, що вдоволен. А ангели і святці не можуть нахвалитися:

— А то гарно! От то добрий грач! А коли Бог пішов у свої покої, вони стали просити Дударя, щоби ще заграв. Поставили й солодкого меду, щоб попивав. А музика, такий радий: Грає і співає, аж луна іде цілим небом. Слухали, слухали праведники, а опісля і самі стали підспівувати: спершу півголосом, а опісля на весь голос:

На вулиці дудка грає,
Мене мати не пускає...

Співають усім небом, підбиваючи підківками.

Аж ось надійшов святий Йосиф. Дивиться, що за диво! Замісць архангела Гавриїла, котрий навчав праведників небесних співанок — сидить на ослоні Дудар з дудкою, а коло него душі — чоловічі і жіночі — хором вигукують світські співанки.

— Матінько Пречиста Святая! — крикнув святий Йосиф, вхопився за голову і побіг до святого Петра.

А туди також переходив як раз і сам архангел Гавриїл і так само марікував собі.

— Так і так — каже. — Ніхто не хоче навчитися небесних співанок; а всі співають українську „дудку“. Дудар учить. Що робити?

Вийшов святий Петро на вулицю — слухає — правда! По всім небі лунає українська пісня.

— На то не можна дозвоління дати — каже святий Петро до архангела Гавриїла. — Чи не прикликатиби нам сюди Дударя.

— Можна.

Іде Дудар, дудка під пахою. Поклонився.

— Дударю — каже святий Петро — а чи не краще булоб для тебе піти звідси куди-небудь у інше місце?

— З неба?

— Ну, та так.

— А куди-ж мені піти?

— Гм! От то і клопіт: куди? — і святий Петро задумався.

— Чому-ж ви домагаєтесь, щоб я звідси забрався. Таж я нічо злого не зробив тут: ні вкрав чогось, ні скривдив когось...

— Знаю, знаю. Справа, чоловіче, ось-яка: на небі зачали співати світських пісень — сам ти розсуди, чи годиться це.

— Ну, щож, коли так, — то я собі піду.

— Тільки біда мені з тобою — куди тебе відправити? А можеби ти покинув ту дудку?

— Ні, краще буде, як я звідси піду.

— Куди-ж ти підеш?

— Я знайду собі місце. Піду туди, звідки я прийшов.

— В Полтавщину?

— Ну, а кудижби інде?

— А я думав післати тебе на яку звізду.

— По-що на звізду. Піду я собі в Полтавщину.

— Зовсім з раю підеш?

— Е... що там рай! Наша Україна — то не небо. На Україні без пісні жити не годиться. Там люди працюють і гарують, а з піснею чоловікови кожде горе меншає на половину. Буду ходити зі своєю дудкою по лісах і полях. Буде сидіте коло скотини пастушок з сопілкою, я тихцем підійду до него і заграю йому над ухом; пічне співати дівчинка, навчу я також її — нехай не завмирають пісні на Україні Підуть мужі з сокирами в ліс, я притаюся за сосною і заграю їм щоб скорше їм робота йшла.

— А не знайду людий, буду слухати, як шумить темний бір, як булькає вода, переливаючись в струмочок і заграю їм. Ох тяжко в нашому краю, але все таки мило в нім. Я ще як жив то просив Бога, щоб дозволив мені по смерти в Полтавщині лишитись. За ніякий рай не проміняю її.

— Ну, добре, як так, іди собі з Богом — сказав святий Петро. — А то ти ціле небо нам зіпсуєш Тільки гляди і не кривдуй.

Поклонився Дудар апостолови і вийшов з райських воріт на велику небесну дорогу. Була ніч.

Став Дудар спускатися по молочній дорозі в низ. А коли почувся на волі, крикнув: „Гей, гей! — і почав дути з цілої сили в дудку.

І оттак ішов він, усе нижче і нижче спускаючись в Полтавщину, доки не сховався між деревами.

всіляко може бути, але їде. Супровожають його однодумці, бажаючи йому якнайбільших успіхів, а другі (консервативні англійські) супровожають його мовчки вимахуючи руками, гадаючи при цьому: „Ех, якби то йому поховзнулася нога в Америці, можеби це прискорило конець робітничої партії в Англії“. Їдучи до Америки, вислав Мекдональд письмо до одної з ґазет, в якому то листі висказує він свій жаль, що не буде міг (через поїздку) взяти участи в річних зборах своєї партії. А дальше пише: „Їду для цього, аби усунути небезпеченство війни і думаю, що і Америка прямує в томуж самому напрямі, себто в напрямку заховання мира. Моя подорож має ці наміри і цю добру волю провірити“ — кінчить свойого листа Мекдональд. До Ню-Йорку прибуде Мекдональд в пятницю (4. X.) рано і заразже вибереться самоходом до Вашинґтону. Супроводжала Мекдональда теж телеґрама анґлійського короля, в якій король бажає йому успіхів.

Чехословаччиною руководили довгі роки дві партії тзв. — аґрарники і народовці, творячи союз. Єднала ті партії спільна їм нехіть до соціялістів, яких обидві ці партії не хотіли допустити до влади. Хоча й доходило поміж союзниками час від часу до непорозумінь, то всеж таки ті непорозуміння швидко минали, бо обидвом їм загрожував спільний ворог-соціяліст. Серед чеського громадянства виробилось навіть переконання, що ніколи не дійде до розбрату поміж союзниками і через те ніколи не звертало воно великої уваги, як почуло, що союзники посварились. І справді, спір цей тревав завсігди дуже коротко. Але ось в тих днях дійшло поміж союзниками до поважнішого спору, що готовий захитати самими підставами союзу, а то й самої держави. Спір пішов за місця в раді міністрів. Народовці запротестували проти призначування міністром війни ще одного аґрарника, домагаючись і для себе ще одного міністерського крісла. Покищо стоїть справа так, що народовці рішучо заявляють, що вони не погодяться на збільшення числа міністрів з аґрарної партії. Не є виключене, що вони остаточно погодяться. Але є теж можливість, що в Чехословаччині будуть розписані нові вибори до парляменту. — Надійшов день чеської тисячелітної річниці. Тисячу літ минає саме від дня як мученичою смертію згинув св. Вацлав (Вячеслав) — третій з ряду християнський князь чеський, 28 вересня 929 р. Величезні маси народу з цілої держави їдуть до Праги, щоби зложити поклін мощам святого, що тисячу літ тому назад поклав трівкі підвалини під могутність чеської держави та який в душі чеській запалив вогонь свідомости своєї окремішности і великої історичної місії та призначення чеського народу. Прага святкує найбільше свято. Столиця потопає в коругвах, а вечерами купається в морі світел. Всі костели переповнені вірними, що приходять горячо помолитись словами стародавної молитви: „Святий Вацлаве, князю Землі чеської не дай вагинуть нам ані потомству нашому“. Нарід, що так величає своїх духових провідників, що має таку пошану до своєї традиції і минулого, як Чехи — ніколи не згине.

Австрія дочекалася нового уряду з Др. Шобером на чолі. Зміна уряду нікого в Австрії не заскочила, ані не прийняла несподівано. Навпаки говорилося про зміну канцлєра і разом з тим конституції від довгого часу. В останніх днях положення в Австрії ставало щораз більше прояснюватись, а конечність зміни ставала щораз то більше наглядна. Можна навіть сказати, що люде сподівалися більше болісного розвязання справи ніж це сталося. Заповідаю марш „Гаймвери“ на Відень, поширилися навіть відомости по Відні, що дораджували населенню забезпечитись на довший час в харчі, бо мовляв Відень буде відтятий від решти краю цілковито і спиниться всякий довіз поживи з провінції. Людей огорнула паніка і страх з цього приводу і не помагали навіть офіційні вияснення та успокоювання влади. А тимчасом обійшлося без маршів і без відтинання Відня від решти краю. Сталося це так що дуже мала партія таквана Ляндбунд мала всего 8 послів, а досі піддержувала дотеперішний уряд, відкликала свойого представника з уряду і заявила, що дотеперішний канцлер Штрерувіц не дає ніяких запорук своїм поведенням, що зуміє опанувати положення і недопустити до розрухів. Тому ця партія рішила більше не підтримувати уряду. Супроти цього скликано народнє зібрання (парлямент) на якому старий уряд повалено, а вибрано новий 84 голосами проти 69 голосів соціялістичних. Очевидно, що Ляндбунд голосував за новим урядом, проти старого. Нового канцлєра Др. Шобера привитали всі ґазети жичливо. Навіть соціялісти, щиро чи нещиро, не виявляють незадоволення з приводу такого вибору. Останні випадки в Австрії ствердили велику силу і побіду „Гаймвери“. Чи „Гаймвера“ задоволиться цею першою перемогою чи і коли піде дальше, щоби взяти в свої руки всю повноту влади невідомо. Швидше треба думати, що „Гаймвера“ не спиниться в свойому поході. Колиж ходить о справу прилучення Австрії до Німеччини то справа піде мабуть гладше і швидше, бо не треба забувати, що начальником штабу „Гаймвери“ є бувший старшина цісарської Німеччини Папет, який є в стислому і постійному звязку з подібними до „Гаймвери“ німецькими націоналістичними орґанізаціями. Не виключене є, що він власне ділає в Австрії з рамени націоналістичних орґанізацій Німеччини.

Японія рішила вмішатися вже сьогодня в китайсько-большевицький спір. Досі вона стояла осторонь не тому, що китайсько-большевицький спір її не обходив, чи вмішуватись, чи не вмішуватись — так ніколи не стояло для Японії питання. Питання стояло так: Коли вмішатись і коли зачати ділати. Покищо ділання ще нема, але вмішунання і то активне вже є. Ось посол большевицький в японській столиці Токіо — Трояновський повідомив телеґрафічно свій уряд в Москві, що йому дали Японці ясно до пізнання, що Японія ніколи не погодиться на панування большевицької Москви в Монголії (за неї йде власне спір поміж Китайцями і большевиками). Японія має вкоротці проголосити прилюдно своє рішення, що вона уважає Монголію автономною провінцією в складі обєднаної китайської держави. В політичних московських кругах викликала ця відомість прямо переляк. Ясно, що такі речі означають крах большевицьких впливів політичних і господарчих на Далекому Сході.

Литва. В наслідок ріжниці думок між диктатором Вальдемарасом і президентом Литви Сметоною в справах закордонної та внутрішної політики Литви — Вальдемарас уступив а на його місце прийшов міністер фінансів Вальдемарасової ради міністрів Тубіяліс. Урядові литовські ґазети подають, що справа зміни уряду була полагоджена на протязі кількох днів, бо в Литві не є так як в інших державах, що новий уряд поки обійме владу мусить оголосити свою програму і напрямні політичні, а справа представляється зовсім просто. Президент держави назначує уряд і ним особисто кермує так, що зміни уряду це лише зміни осіб. І справді новий уряд литовський в дійсности не новий, бо зі старої ради міністрів лишилися усі за виїмком одного Вальдемараса. Підчеркає рівночасно урядова ґазета, що не є правдою будь тоби новий уряд відступив від лінії політики Вальдемараса в справі Вильна. Політика Литви в справі Вильна лишається не змінена, а Вальдемарасові ніхто не зможе відобрати тих величезних заслуг, що він їх поклав для внутрішного зміцнення литовської держави. „Кождий розумний Литовець — пише урядова ґазета — мусить признати поведінку Вальдемараса у відношенню до внутрішних і зовнішних ворогів правильною“. Цікаво є те, що тим разом армія литовська, яка все раньше забирала голос і впливала на такий чи інший склад нового уряду, тим разом заховується зовсім спокійно і стоїть, як і повинно бути, осторонь справи змін в уряді. Це доказує, що справді у внутрішних відносинах литовської держави зайшли за останний час значні зміни на краще, а передовсім що армії не втягається в політику.

Всячина.

Редакція „Нової Зорі“ заатакувала п. Дра Залозецького за його відповідь п. проф. Томашівському і зводить цю відповідь до особистих порахунків. Констатуємо прилюдно, що відповідь п. Дра Залозецького є апробована п. Кочубеєм як провідником орґанізації, якої п. Липинський є ідеолеоґом. — Редакція „Укр. Голосу“.

По довшому побуті в Італії вернула наша звісна концертова співачка, Одарка Бандрівська, до краю і виступить в концерті Муз. Інститута ім. Лисенка в Перемишлі, який відбудеться в салі Народного Дому в четвер 3 жовтня о г. 8 15 вечером.

Збіжева біржа.

(Ціни в золотих за 100 кільоґрамів, в місци де збіже ваґонується).

Пшениця: —.—; Жито: 22.25—23; Ячмінь: —.—; Овес: —.—; Кукурудза: —.—; Горох 45 50; Горох пільний: 32—35; Солома: 4—5; Сіно прасоване: 7—8; Гречка: 25 75—26 75; Лен 66—68; Отруби житні: 13·75 — 14·25; Отруби пшеничні: 14·25—14·75; Каша гречана: —.—; Каша ячмінна 38—39; Пенцак: 36—37; Конюшина червона 37; Просо —.—; Мак синий: 125—135; Мак сивий: 90—100.

Новинки.

БОРОТЬБА СЕЛЯН З КОМУНОЮ. Харківські ґазети доносять, що по цілій Україні, селяне перейшли до чинної боротьби проти большевиків. Між іншими в селі Іванківці на Київщині забили селяне трох большевиків які прийшли в село закладати комуну. Під містом Кремінчук, убили селяне редактора большевицької ґазети „Радянський Селянин“ — Филипенка. В селі Маньківка під Уманем товпа жінок побила до крови ґеометрів, що прийшли вимірювати поле під сільську комуну.

ХІНСЬКІ ЗУБНІ ЛІКАРІ. Один анґлійський часопис показує як в Хінах тягнуть зуби. Там тягнуть їх лікарі пальцями. Щоби мати сильні пальці, вони з малку учаться витягати пальцями цьвяхи з дощок. Щоби зменшити біль, вони уживають опіюм, мяткової оливи й оливи з ріжних корінців.

107-ЛІТНИЙ ІНДІЯНИН ЇЗДИТЬ З ВІДЧИТАМИ. До Відня прибув 107 літний вожака індіянського племени північної Америки, щоби виголосити відчит про конечність охорони Індіян, які як звісно стало вимирають. Кажуть, що цей старець тримається дуже молодо.

НОВИЙ КАЛЄНДАР В БОЛЬШЕВІЇ. Большевицька комісія випрацьовала проект нової зміни календаря. Рік поділено в цьому проекті на 72 тижні і призначено 5 днів на свята революційні, а саме: 22 січня, 1 і 2 травня та 7 і 8 листопада.

ГАЛУЗКА ПРИДОРОЖНОГО КОРЧА — ДУШЕГУБЦЕМ. В місцевости Штробав трафився незвичайний випадок. А саме один радник міський вибрався мотоциклем на ранню прогульку. Їдучи зачіпив о галузку придорожного корча, яка так сильно вдарила по кишені радника, що в кишені вистрілив револьвер, якого куля убила радника.

„СВЯТІ“ КОРОВИ. Коровячим „раєм“ є Індії. Там корови в великому почоті ходять собі свобідно по улицях усіх міст. Коли наприклад їде трамвай улицею, а на шинах ляже собі корова то трамвай мусить доти чекати поки „свята“ корова не буде ласкава встати і усунутись з дороги, або роблять ще й так, що котрийсь з їдучих в трамваю купує в склепі моркви чи буряків і заманює корову, щоб йшла за ним. Щойно тоді як знаджена присмаком корова встане, трамвай їде далі. Трафляється часто, що корови швендаючись по місті заходять до яринних склепів і виїдають всю зелень і овочі. Власник не може її відганяти і хоч має великі втрати, то має собі за честь, що „свята“ корова удостоїла його візитою і апетитом. Не вживають тэж Індуси мяса коров і уважають великим прогріхом коли магомеданські мешканці Індій їдять і ріжуть корови на мясо. З цього приводу доходить поміж Індусами і Магомеданами до страшної ворожнечі просто до вічних воєн.

ОСЬ ДО ЧОГО ДОВОДЯТЬ МІШАНІ СУПРУЖА! Перед судом присяжних у Львові ставав 23 ц. м. Ян Якубішин, поляк, що вженився з Українкою з Бібрки. Якубішин заводив все в хаті політику і висмівався зі всего що українське, чим всі рідні жінки і сама жінка почувалася обиджена. Коли одного разу Якубішин став лаяти жінку за те, що вона тримається свойого і коли в обороні нападеної жінки станули її батько і брат, Якубішин витягнув револьвер і хотів постріляти „кабануф“. На щастя закінчилася ціла справа лише пораненням жінки її батька і брата. Росправу проти Якубішина суд відложив і відіслав судові акти з поворотом до слідчого судії.

ТАЙНИЙ РОСІЙСЬКИЙ СКАРБ. В однім домі в Білгороді знайдено великий скарб, вартости — 500 міліонів динарів. Цей скарб схований в пивниці й походить з Петрограду. З вибухом російської революції, переніс його один петроградський банк до Криму. По поразці білої армії, перевезли недобитки Вранґля цей скарб аж до Катаро, де зложився комітет, який мав опікуватися цим скарбом. З Катаро перевезли його Москалі до Білгороду, одначе жадний тамошний банк не хотів його приняти. Тому винаймив комітет пивницю і сховав там скарб. Ніхто не знав про істнування цих богацтв і доперва скарга еміґрантів, які домагалися судової ліквідації скарбу, викрила цілу правду. Комітет не хоче видати дорогоцінностей, кажучи, що вони належать до приватних осіб. Цьою справою зацікавилися деякі анґлійські капіталісти й хотілаб закупити цілий скарб.

НАФТА В ПОВІТІ БОГОРОДЧАНИ, яку досі видобували там в дуже незначних розмірах, показалася при верченнях останніми часами в так великих скількостях, що богородчанський басейн готов дорівнати, а то й перегнати Борислав.

РОЗРУХИ НА УКРАЇНІ. В звязку з грабунком збіжа на Україні, селяне бороняться і виступають оружно проти большевиків. З румунського боку чути було останніми днями відгомін бою між українськими селянами і большевиками.

СКІЛЬКИ Є ЖИДІВ В АМЕРИЦІ? Справа Палестини і грошеві збірки на цілі оборони жидів в Палестині порушили цілу Америку, а між іншим Ню-Йорк. І нічо дивного, бо в самім Ню-Йорку є їх 1 міліон 750 тисяч так, що кождий четвертий нюйорчанин є жидом. В цілій Америці є жидів 4 міліони 228 тисяч.

ХОР ЗЛОЖЕНИЙ З 15 ТИСЯЧ ОСІБ. В еспанському місті Барцельоні відбувся конґрес місійний на якому було присутних 100 тисяч учасників а хор що співав підчас богослуження складався з 15 тисяч осіб.

НЕБУВАЛИЙ ЗБІР КОКУРУДЗИ В ЮГОСЛАВІЇ. Цього року зібрано в Югославії 40 міліонів сотнарів метричних кукурудзи. Такої скількости ще досі ніколи не зібрано. З цього думає Югославія вивезти за кордон 105 тисяч ваґонів кукурудзи.

ЗОЛОТОДАЙНА КАЧКА. В одному містечку в Каліфорнії зарізала одна жінка качку і в її жолудку найшла грудку золота вартости 10 долярів, Мала ще ця жінка 16 качок і всіх їх порізала думаючи, що у всіх качок найде по 10 долярів. Але вона міцно розчаровалася, бо цих 16 качок показалося не золотодайними.

ПЧОЛИ ВИГНАЛИ СЛОНІВ. Дикі слоні напали на одно село на Цейльоні, а переляканні мешканці спасалися утечею або лізли на найвисші дерева. Не було ради, якби тих непрошених і грізних гостей вигнати зі села. Дали раду слоням щойно пчоли, они так покусали слонів, що вони втікли назад в ліси.

НЕЩАСТЯ З ВОВКАМИ. В останних днях появилися великі стада вовків в околицях Березна на Виленщині. Вони є страшно зухвалі і нищать худобу в дооколичних селах. Надходять відомости що це не лише на Виленщині, але також вздовж східної границі телерішної Польщі появляються щораз частійше великі вовчі стада.

18 ЛІТ ТЮРМИ ЗА КРАДІЖ ОДНОГО ШІЛІНҐА. Суд присяжних в одній австрійській місцевости засудив Артура Морана на 18 літ тюрми за те, що він війшов до канцелярії школи і вкрав з дитинячої шкатулки одного шілінґа (2 зол. 15 сот.).

ЖИВЦЕМ ЗМЕЛЕНИЙ В МЛИНІ В селі Жужель, сокальського повіту дістався поміж трибі млина Йосиф Глинський через власну неосторожність і в наслідок цього поломало йому розгонове колесо руки і ноги, як також здавило його цілого.

ПІДЛОЖИЛИ ВОГОНЬ. В Шоминичах рудецького повіту підложив хтось огонь під хату Мих. Августинова в наслідок чого згоріло 5 господарств.

НЕ РОЗУМІЮТЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. Є у Львові такий склеп, а є ним аптика Міколяша в якій субєкти не розуміють по українськи. Коли туди зайшов наш громадянин і зажадав по українськи товару то субєкт заявив, що він розуміє по китайськи, а по українськи не розуміє. Звертаємо увагу нашого громадянства на цей факт.

ЦЕПЕЛІН ПЕРЕРВАВ СУДОВУ РОЗПРАВУ. Підчас судової розправи почувся нагло шум перелітаючого над німецькою місцевістю Бохум „Ґрафа Цепеліна“. Предсідник розправи зарядив 5 ти мінутову перерву, підчас якої свідки, обвинувачені, прокуратор і судді вийшли оглядати лет і стояли біля вікон салі розправ, радувалися спільно подвигами „Ґрафа Цепеліна“ який їх всіх принайменше на якийсь час обєднав.

ХТО СКОРИСТВА ЗІ „СХІДНИХ ТОРҐІВ“ У ЛЬВОВІ. Цього року були „Східні Торґи“ дуже а дуже мізерні, скористали з них хиба злодії, які накрали і обікрали так приватних людей, як теж саму виставу.

ЗІ СУДОВОЇ САЛІ. В днях 16 і 17 вересня судив суд присяглих в Перемишлі селянина Петра Шопського з Яворівщини, якому акт обвинувачення закидав злочин державної зради, нарушення публичного спокою і приналежність та притягання членів до тайної „Української Військової Орґанізації“. Шопський був незвичайно діяльним і знаним на цілу Яворівщину орґанізатором просвітного руху і як твердить акт обвинувачення, мав він будучи бібльотекарем тов. „Просвіта“ в Янові пов. Яворів роздавати поміж людей ґазету „Сурма“, яку видає УВО десь за границею і присилає потайки до краю. Боронив Петра Шопського — посол Др. Володимир Загайкевич і Др. Черлюнчакевич з Перемишля. Незвичайно майстерну і прекрасну оборонну промову Др. Загайкевича, доповнив взірцево з правничого боку промовою Др. Черлюнчакевич. По вислуханню обидвох промов, судії присяжні признали Петра Шопського невинним, в наслідок чого він вийшов заразже на волю. — В днях 11 і 12 вересня станув перед судом присяжних Володимир Боднар, з Передільниці пов. Добромиль, що в маю ц. р. застрілив знаного в цілій околиці бандита Ґайовского. Суд присяжних увільнив Вол. Боднара від закиду душегубства, а засудив його за злочин забійства на $1\frac{1}{2}$ року тюрми. Боронив обвинуваченого б. окружний суддя Роман Дмоховський, який покинувши судейське знання і ставши оборонцем показався першорядною силою як оборонець.

СТРАШНИЙ ПОЖАР В ОПЛУЦКУ, радехівського повіту. Минулого тижня вибралися селяне на ярмарок до Радехова, а в одній з загород покинуті без опіки діти стали бавитись вогнем, розложивши його по самій середині обійстя. Від цего вогня занялась стодола, що стояла на томуж обійстю, повна зборів збіжевих. Сильний вітер розніс швидко вогонь на сусідні хати, так що на протязі двох годин згоріло 55 загород. Нічого не вдалося вратувати, навіть скрині що їх винесено в сади згоріли. Лишилася одна худоба, що паслася на ріли. Як прийшли люде з ярмарку, застали попелища. 300 голов лишилося зовсім без даху над головою. От до чого доводить брак опіки над малолітними дітьми.

ПОХІД ГОЛИХ „ДУХОБОРІВ“. В Канаді є секти московських духоборів, що зветься „Сини Свободи“. Минулого місяця уладили собі „Сини Свободи“ в числі около 200 душ похід через улиці міста Савт Слокан, поскидавши раньше зі себе всю одіж. Поліція спинила похід „Синів Свободи“, але того самого дня поліція одержала відомости, що в місци де отаборились ці варяти, ходять вони голими. Коли поліція зближилася до табору, духобори всі пороздягались і пустилися знова в похід. Ішли голі жінки в суміш з голими мущинами. Щойно збільшення поліції, що приїхала на тягароавтах довело до здержання цього походу. Всіх „Синів Свободи“ запакували на авта і відвезли до тюрми. В тюрмі вони теж відмовилися натягнути на себе одіж, але як трохи стане холодніще то московські „Сини Свободи“ перепросяться зі своєю одіжю.

ЛЕТУН БЕЗ ГОЛОВИ. Недавно відбулися летничі маневри в Польщі в присутности французького ґенерала Барра на летничім полі в Демблїні. Підчас маневрів зударилися два літаки. Летуни встигли вискочити з апаратів й спуститися парашутами в низ. Та яке сконстернування наступило між глядачами, коли один із летунів спустився без голови на землю. Вискакаючи з літака зачепив він головою о дріт який відтяв йому голову як ножем. Мертве тіло спустилося на парашуті до землі.

КУБАНСЬКІ КОЗАКИ У ПАПИ. Дня 9. серпня зголосився на публичну авдієнцію до Папи хор Православних Кубанських Козаків. Хор цей після авдієнції відспівав перед Папою кілька церковних пісень.

КРУГОМ СВІТА. Старання обїздити нашу землю тягнуться вже від чотирьох століть. Тоді потребував Маґелян три роки, щоби обїздити кораблем землю. Чим більше досконалими ставали кораблі, тим коротший був той час. 1876 р. обїхав анґлійський капітан Сеймур землю за 116 днів. 1911 р. потребував на це Німець Еґер-Шміт лише 39 днів, 19 мінуть і 42 секунди. Цілком знизилися ці числа, коли почали люде літати. 1913 р. облетів Марс літаком землю за 35 днів, 21 годину й 35 мінут. „Ґраф Цепелін“ доконав це за 21 день, 7 годун і 32 мінуті.

СТРІЛИ ЗЗА ПЛОТА. Дня 15. ц. м. на пасовиську в селі Балучині, повіт Зодочів стрілив хтось до Івана Романчука, який в наслідок увливу крови помер. Хто і через що стріляв до Романчука невідомо.

ТАКОГО ДУШЕГУБЦЯ ЩЕ НЕ БУЛО. Поліція в Букарешті шукає за одним обманцем, котрий скрізь заявляв, що він є душегубець. Перед кількома тижнями зголосився згаданий обманець до одного з найбогатших оборонців (адвокатів) в Букарешті, показав йому закровавлений ніж і заявив що тим ножем він убив свого шваґра. Коли оборонець порадив йому зголоситися добровільно на поліцію, обіцюючи, що буде його на суді боронити, обманець сказав, що не може цього зробити бо завтра має дістати платню за свою дотеперішню працю і щойно як її дістане зможе зголоситись на поліції. В противному випадку, заявив обманець, родина не малаби з чого жити. Тоді оборонець витягнув свых 500 леїв, казав занести йому їх рідні а самому зголоситись ще того дня на поліції. Обманець взяв гроші і пішов не на поліцію а до другого оборонця. В той спосіб натягнув він майже усіх букарештенських оборонців на більші і менші грошеві суми, не маючи на своїй совісти нїякого душегубства. Такого душегубця ще досі не було. За обманцем шукає поліція.

ПРОРОЦТВА НА РІК 1930. Щойно вересень кінчиться, а вже появляються пророцтва на слідуючий рік. Між іншими, німецькі астрольоги, Гофман і Грін, пророкують, що 1930 рік буде дуже тяжкий передовсім під оглядом господарчим та економічним; в богатьох державах, а з окрема в цих, що побідили в останній війні, буде таке тяжке безробіття, якого досі ще жадна держава не переживала. Поза цим в 1930 р. буде більше ніж звичайно катастроф, нещасть, повіней, трясень землі, буревіїв ітд. В 1930 р. мають дійти до революцій в деяких державах. Щойно сам кінець 1930 року має бути дуже добрий, а люде відітхнуть по страхітних попередних літ, а з окрема 1930 року.

СЕЛЯНЕ ПРИБИЛИ НА ХРЕСТ БОЛЬШЕВИКА. В Тульській губернії зайшов в одно село кореспондент большевицької ґазети Лепкін. Він написав щось проти селян тульської губернії і за те його селяне зловили і прибили на хрест. Як прийшла поміч то Лепкін був вже навпів мертвий.

НЕСАМОВИТІ ІСТОРІЇ ОДНОГО ГРОМУ. В одному селі під Лодзею ударив грім в дерево, що стояло біля хати. По дереві всунувся вниз і через ланцух, яким була до дерева привязана собака дібрався до собаки та убив її. Від собаки скочив до хати крізь відчинені двері і убив сидячу біля печі господиню. Дитини що була на руках у господині не рушив, а за те побіг на стріх і підпалив стріху. Огонь удалось угасити.

НІЧОГО СОБІ ДОНЯ. Минулого тижня найшли краковяне в підміській шопі старця що повісився. Показалося, що цього 63-літнього старця вигнала його рідна дочка з хати, а він на старости літ не маючи де дітись скінчив самогубством.

НАЙБОГАТШІ ЛЮДЕ В НІМЕЧЧИНІ. Найбогатшим чоловіком є бувший цісар Вільгельм II. Його маєток оцінюється на 15 міліонів фунтів штерлінгів (біля 650 міліонів злотих), а його ґрунта обіймають 200 тисяч акрів. По цісарі йде князь Турн і Таксіс, якого маєток сягає 560 міл. зл. Далі йде Берта Круп з 400 міл. маєтком. Франц Тізен дорівнає маєткові Берті Круп.

ВЕЛИКИЙ ПОЖАР В ЗОЛОЧЕВІ. 20. цм. о півночі загорілися тартаки, що є віддалені 3 км. від міста. Згоріло богато майна в дереві, машинах і сирівци. Огонь удалося вгасити щойно о год. 7. рано.

ТАЄМНИЧА НЕДУГА НА МАДЯРЩИНІ. В одній громаді біля Сопорня вимерла ціла родина на загадкову страшну недугу. Лікарі не могли сказати яка це недуга, але заявили, що вона незвичайно заразлива, бо вистане діткнутися пальцем тіла хорого, аби самому захоріти. Через це не лише обставлено вартою саму хату, де згинула ціла родина, але обведено теж кордоном цілу громаду і нікого ані туди ані назад не пропускають.

СМЕРТНІСТЬ У ЛЬВОВІ. В серпні ц. р. умерло у Львові 211 душ, в тому числі 98 мущин і 113 жінок. В віці до 14 літ умерло 44 душі, від 15—19 літ 4, від 20—29 літ 15, від 30—39 літ 11, від 40—59 літ 53, понад 59 літ 83.

ГОЛКА ЕЛЄКТРИЧНА ВОСКРЕСИЛА ПОМЕРШОГО. Анґлійські ґазети пишуть, що оден австралійський лікар зладив такий апарат, що має силу воскрешати вмерших. Найважнійша в тому апараті є елєктрична голка яку впускається до серця вмерлого. Лікар цей робив досвіди над топельниками, новородками, що прийшли на світ неживими і йому як кажуть ґазети, удавалося привертати до життя богатьох. Одно лише застереження ставить згаданий лікар, а саме, що можна надіятись воскресити мерця лише тоді коли від його смерти до операції з голкою не мине більше як 10—15 мінут.

БОЯВСЯ СВОЇХ ПЯТЬ ЖІНОК. Перед судом в Влоцлавку ставав аґроном Мих. Козловський, обвинувачений за богатоженство. Показалося що він має нараз пять жінок. Козловський висидів в слідстві два роки і коли його засуджено на два роки тюрми то він прямо з розправи вийшов на волю. Виходячи просив він судову владу, щоби дала йому охорону, бо він боїться своїх пять жінок, що були в суді як свідки.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЩО ТРЕВАЛИ 1 1/2 МІНУТИ. Одно акційне товариство в Льондоні розписало річні загальні збори, на яких виступив головний директор і повідомив спільників, що цього року спілка має більше доходів ніж коли небудь раньше їх мала. Звіт директора тревав мінуту. По нім прийшов до голосу один з пайщиків і заявив у півмінутовій промові, що дальші наради є безцільні, бо все йде як слід. Задоволені пайщики розійшлись, по цій промові, до хати.

В ЯКОМУ ВІЦІ МОЖНА ЖЕНИТИСЬ В ІНДІЯХ. Появився новий закон який каже, що не вільно женитись ані виходити заміж перед скінченим 14 роком життя, а ті що хотілиб побратися а не мають ще укінчених 16 років мусять просити окремо о дозвіл. Досі в Індіях було так, що там побиралися зі собою і 8 літні діти. — Нарешті не буде вже в Індіях малолітних вдів і вдівців.

КАТОЛИЦЬКІ ҐАЗЕТИ ПЕРЕСТАЮТЬ ВИХОДИТИ. В Італії оце вже трета католицька ґазета перестала виходити. За кілька останних літ перестали виходити „Momento“ в Турині, „Unita Catollica“ у Фльоренції, а тепер „Corriere d' Italia“ в Римі.

БУРІ НА ВОЛИНІ. Цей рік був дуже богатий на бурі з громами. По обчисленнях було в часі останнього літа 31 випадків смерти, 15 випадків попарень і 107 пожарів від громів. Так богато випадків спричинених громами не пригадують собі навіть найстарші люде.

ЯКА БУДЕ ЗИМА? Один французький дослідник зявищ природи заповідає, що цього року буде не менше гостра зима ніж минулого року. Про це мають свідчити пятна на сонці, що їх доглянув згаданий дослідник.

ГРАБІЖНИКИ „ВПАЛИ З НЕБА“ — так розказує нападена серед ночі Марія Дорундяк з Куйданець пов. Коломия. Грабіжники влізли через стріху, зробили діру в стелі і цею дірою спустилися до хати та забрали Дорундяковій 75 долярів і 80 метрів полотна. Як щезли грабіжники Дорундякова не може сказати. Мабуть переляк її осліпив.

САМОГУБСТВО В СЕЛІ Черемошні, пов. Золочів. Михайло Булка, молодий парубок згаданого села стрілив до себе з рушниці в ціли самогубства. Причиною цього розпучливого кроку, була невилічима недуга якої набрався на якійсь забаві.

ЗЛОВИЛИ ПАЛІЯ. В селі Галушкові, пов. Чортків повстав пожар в забудованнях Петра Конечного. Показалося, що огонь підложив Болєслав Масловскі, якого арештовано.

БАВИВСЯ ОРУЖЖАМ. Петро Коваль зі Славної повіт Зборів так нещасливо маніпулював біля втятого кріса, що кріс вистрілив і так тяжко поранив Коваля в пахвину, що той помер не піднявшися.

ЖЕЛІЗНИЧНИКИ ВОРОГАМИ ГОРІВКИ. У Львові відбувся перший зїзд відпоручників желізничників для заложення товариства яке малоб на меті поборювати піянство і уживання алькоголю.

Веселий кутик.

„Завзяті Жиди“.

Пішла чутка між жидами, що десь там під Русалимом, бють жидів Араби кляті, та щей пускають із димом.

А жиди завзяті люди вжей собі військо збирають, і як утічуть Араби, то геть їх порозганяють.

Кажуть, що уже зібрали кілька кіннотних корпусів, тай Арабів одним мигом помиритися примусять.

І до бою вже готові, коби лиш до свого краю, а в дорогу для безпеки візмуть кілька поліцаїв.

Тай будем Арабів бити так, що аж буде гудіти. А як вони схочуть вас? та за що? Хіба ми діти.

А якби вони хотіли нам спокій заколотити, то поліцаї вже знають, що з бандитами зробити.

А я до сього прислухався як з поля до дому їхав, тай написав добрим людям на розраду і потіху.

Як я розпродував календарі або — „З бідою як риба з водою“.

Іде мій сусід до міста тай просить мене з собою. Я вам скажу, любий куме, що міста як чорта боюсь.

Чи не знаєте що мав я ще тамтого разу в місті, таке кажу вам спіткало, що не хотів вже і їсти.

Бо то бачте вжем так зріс, як риба, кажуть, з водою — куда піду чи поїду то все біда є зі мною.

Ми лишень за то говорим, аж гульк перед мою хату, стоїть „пан“ й до жінки каже „зараз вирувнаць заплатев“.

„Обезпеченя од оґня ви еще не вирувналі, — ну а прендзей німам часу, бо я ідем собі далі“.

Жінка витріщила очі, а далі ся вжей питає, а хіба як рівна платва — огонь уже не чіпає.

Не до сміху нам з сусідом, бо оба ще не платили, та так щиро засміялись, аж за боки ся вхопили.

Тай підходимо до „пана“ щож нам пан нове принесли? — Тшеба било то вирувнаць еще до першеґо вжесня“.

„Обезпеченя од оґня й дроґове то седем злотих, і валькен пшеців ґружліци — календарж то тих по злоти.

Добре, кажу, зараз плачу вам шість та щей половину, та за отой пів золотий календарець вам докину!

Бо нема готових грошей, а календарі ще маю, бо мені прислали скілька — поміж люде розпихаю.

Ви ходите поміж люде то вам скорше тото вдасться, між своїми й мій продасьте, а як ні, то й вам придасться.

І не моглим погодитись, нарешті дійшло до згоди, бо йому мій календарець припав дуже до вподоби.

Мих. А. Оробко.

НОВІ КНИЖКИ.

Автори й видавництва, які бажають рецензії, зволять прислати два примірники даної книжки.

ВИДАВНИЧА КООПЕРАТИВА „**ЧЕРВОНА КАЛИНА**“ повідомляє отсим, що приступає до видання популярно-історичного ілюстрованого місячника п. з. „Літопис Червоної Калини“, якого перше число появиться 15. жовтня ц. р. Журнал цей буде присвячений в першу чергу історичному висвітленню і звеличанню визвольних змагань українського народу в недавному минулому і з цею метою буде містити історичні розвідки, спомини, оповідання і т. п. писані у тому дусі. Журнал буде містити репродукції знимок, які можуть причинитися до зілюстровання наших змагань а також відповідні рисунки кисти наших артистів-малярів. Окрім того журнал буде присвячувати свою увагу бібліоґрафії укр. визвольних змагань, а також загальній історії укр. народу, його побутові, традиції і тп.— Журнал редаґуватимуть п. Лев Лепкий і п. Василь Софронів-Левицький. Редакція звертається до всіх учасників визвольних змагань і всего укр. громадянства з проханням надсилати їй свої спомини, знимки та інші матеріяли для використання в журналі. Ціла укр. суспільність повинна прийти з поміччю при збиранню та утреваленню памяток нашого недавного минулого. — „Літопис Червоної Калини“ буде мати покищо 24 ст. Умови передплати будуть подані пізніше. Матеріяли і передплату просимо висилати на адресу: *„Червона Калина“, Львів, вул. Руська 18. III пов.*

Д. Николишин: **Пророк і ми.** — Промова, виголошена на святочнім концерті в честь Т. Шевченка в Коломиї 21. IV. 1929. — Коломия 1929. Накладом автора; 16. ст. малої 8. Ціна не зазначена. — Автор, в першій частині своєї промови, провадить дуже влучні, научаючі, але сумні та траґічні моменти з історії нашого народу, які приводили нашу Державу до упадку, ізза недостачі порядку та степової буйности. Каже автор, що заклик до варягів: „Прийдіть і пануйте над нами. Земля наша велика і богата, а порядку в ній не має“,— але до останнього не стратив своєї зловіщої дзвінкости. В другій части своєї книжки автор описує думки і пророцтва нашого Ґенія Т. Шевченка. — Поручається ця книжка, як взірець промов при святах в честь Т. Шевченка. — Л. Б.

О. Заклинська: **Як добути красу і задержати молодість та здоровля.** Косметичний порадник для плекання краси, написаний на основі заграничної практики, з 63 ілюстраціями і 40 розділами в трьох частиних, ст. 194. Ціна 6·50 зол. В-во „Весна“ Львів, вул. Руська ч. 3. І. пов.

Др. Степан Баран: **Трийцятьліття Українського Банку Кооперативного в Тернополі (1899—1929).** ст. 56. Тернопіль 1929.

Маріян Стахурський: **Хороби кінських ніг** (Кінська ортопедія). Бібл. „Сільського Господаря“, ч. 60, ст. 37. — Ця книжка повинна бути у кождого господаря, що має коні.

Надіслане.

ОГОЛОШЕННЯ.

Вписи на річний курс торговельний для абітурієнтів приймає Торговельна Школа у Львові, вул. Корнятків ч. 1, до кінця вересня 1929 р.

Виклади починаються 8. жовтня о год. 4. попол.

Прохання про приняття належить вносити письменно долучуючи матуральне свідоцтво до Дирекції школи. — ДИРЕКЦІЯ.

Вп. Др. Біберови в Перемишлі, складаю щиру подяку за вилічення мене з хронічної недуги горла. — *І. Мануляк*, проф. ґімн.

Осадчій Терентій зволить подати свою адресу. — *Демчишин, Станіславів Колієва 9.*

Видавець і відвічальний редактор: Осип Сенечко.

З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.